

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Wateroverlast juni 2021

Agenda

- Aanloop naar het Weekend
- Werking van het Watersysteem
- Crisisbeheersing
- Crisiscommunicatie

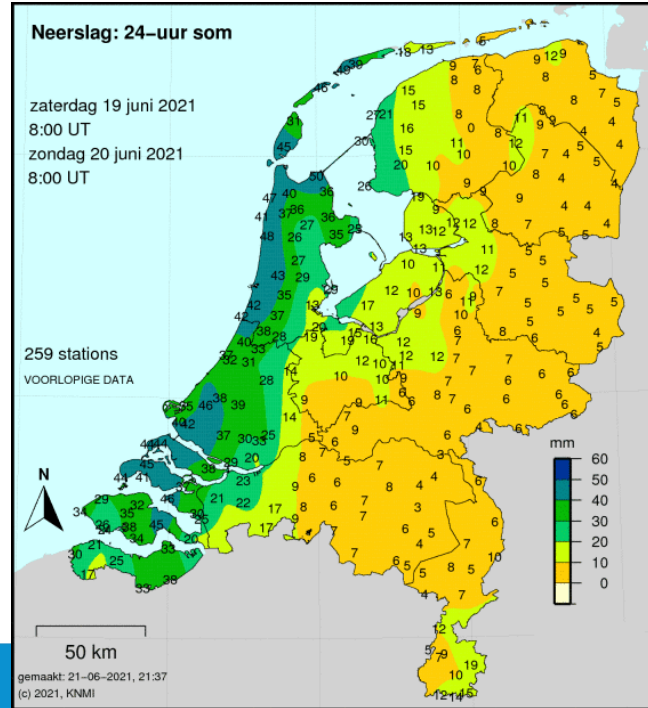
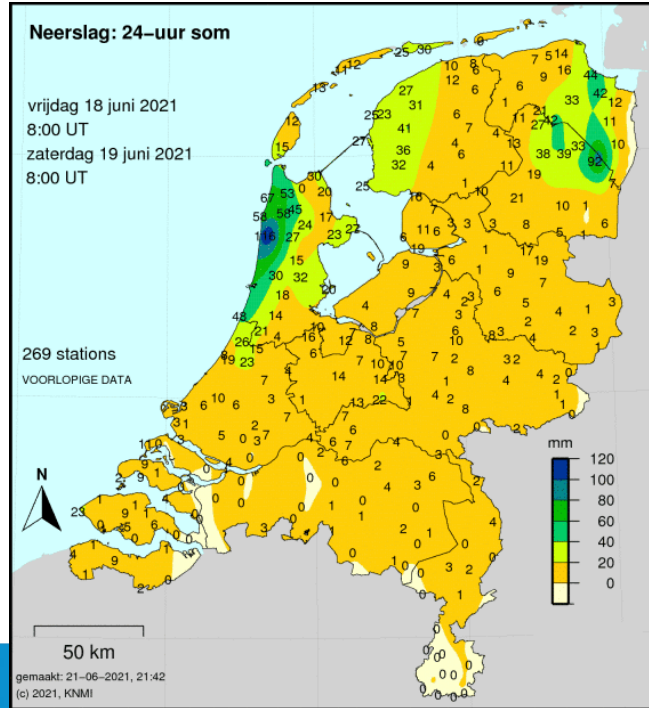

Aanloop naar het weekend

- Weersverwachting
 - Donderdag 17 juni meldt Meteo Wageningen de 'meest waarschijnlijke verwachting' van 20mm regen op vrijdag en 20mm op zaterdag
- Voorbemalen
 - Geen aanleiding op basis van KNMI verwachting
 - Uit voorzorg is het boezempeil iets verlaagd
- Effect van voorbemalen
 - Met een peilverlaging vang je 10cm 3-4mm van de bui af
 - Echter, zonder neerslag pas na ca. 6 dagen terug op streefpeil

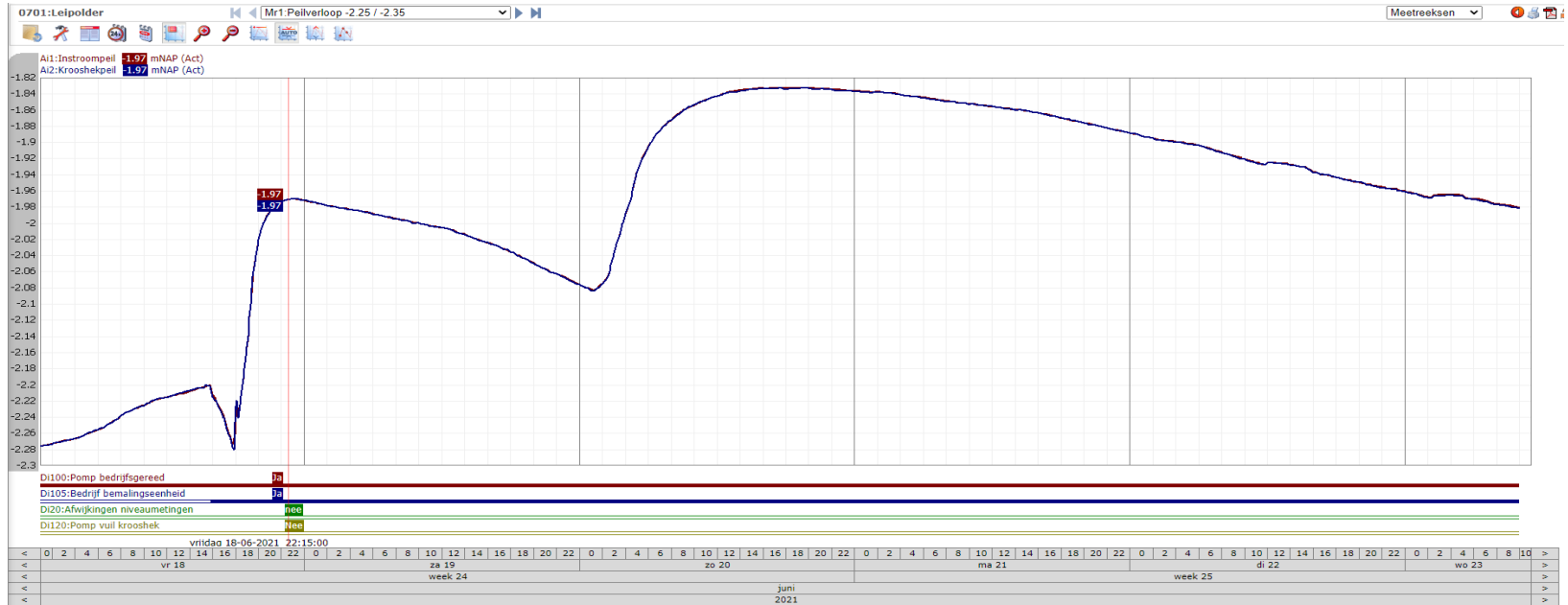
Extreme neerslag

- vrijdagavond bui, kans 1:1000. Zaterdagnacht wederom zware regenval

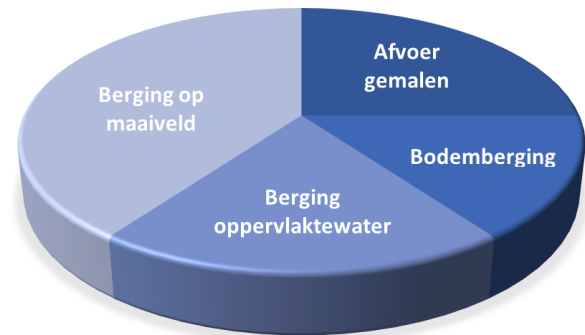
Extreme neerslag en het watersysteem

- Beeld van peilverloop in Leipolder

Extreme neerslag – 130mm in 2 dagen

- Afvoer gemalen in 2 dagen 30 mm (2*15 mm per dag)
- Dan heb je op zondagavond dus 7 dagen maalachterstand (100mm)
- In de polder blijft dat water in bodem / watersysteem / maaiveld
(120mm water in 4% open water is theoretisch 3 meter peilstijging!)

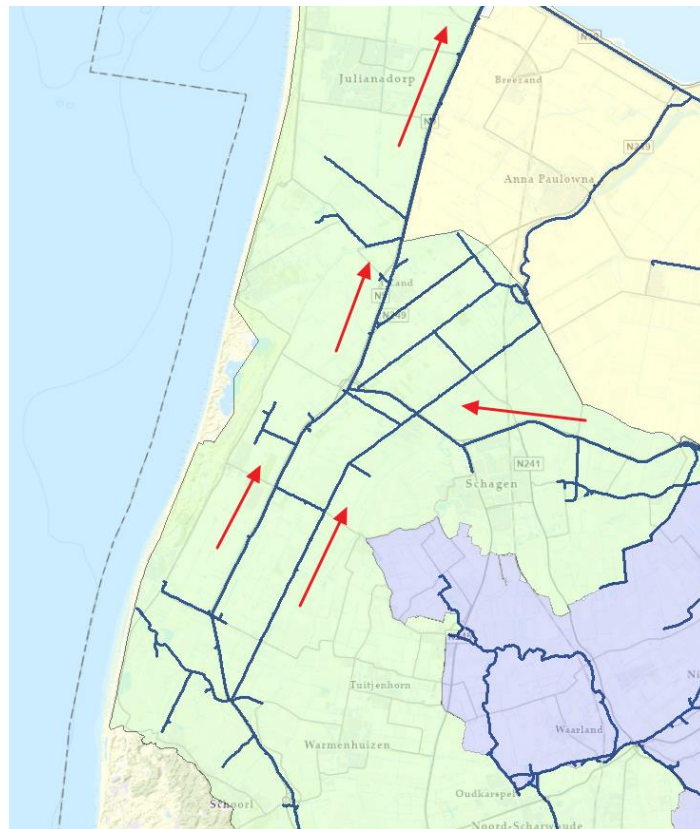
Werking boezem

- Omgeving Zijpe & omgeving Egmond
- Beide getroffen gebieden afhankelijk van Schermerboezem
- Afvoer naar buitenwater via boezemgemalen (8400 m³/min):
 - Helsdeur
 - Mantel
 - Zaangemaal

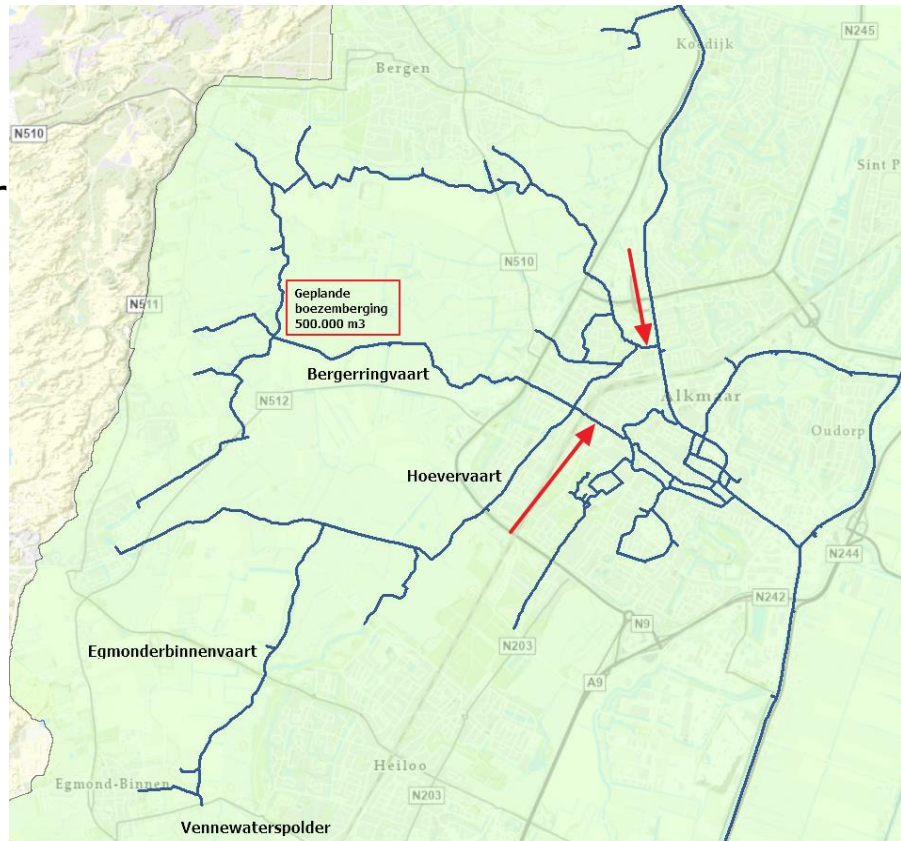
Omgeving Zijpe

- Schermerboezem vertakt zich in het gebied waardoor op veel plekken extra noodbemaling op de boezem ingezet kon worden
- Maximale peilstijging op de boezem in het gebied 15 cm
- Onbeperkte afvoer naar boezem mogelijk
- Relatief korte afstand naar gemaal Helsdeur

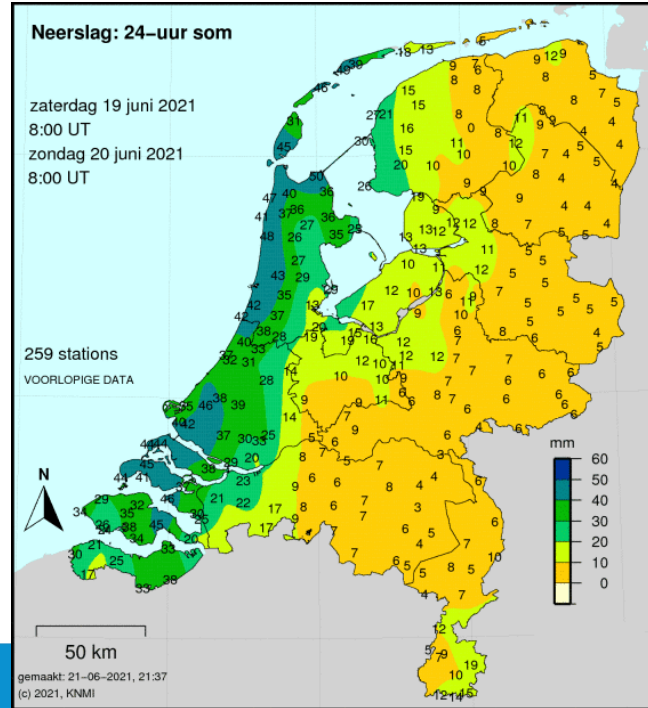
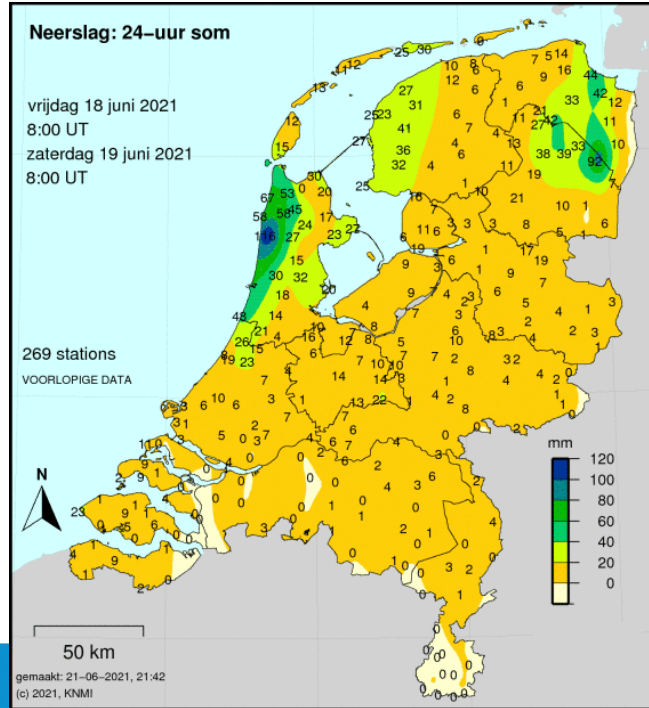
Omgeving Egmond

- Ongeveer 5000 hectare kwetsbaar gebied door hydraulische beperking afvoer boezem door Alkmaar
- Maximale peilstijging op de boezem in het gebied > 50 cm (tot boven maalstop NAP)
- Beperkte afvoer naar boezem mogelijk
- Relatief lange afstand boezemgemalen

Extreme neerslag

- vrijdagavond bui, kans 1:1000. Zaterdagnacht wederom zware regenval

Wateroverlast, vrijdagavond

- Eerste melding, vooral stedelijk gebied;
- Aangeschoven bij ROT Veiligheidsregio vooral last in stedelijk gebied;
- Eerste meldingen, nacht vrijdag op zaterdag 3 noodpompen ingezet;
- Signaal over probleem Lessestraat Heemskerk;
- Vanaf zaterdagochtend Waterschap Actieteam in de lucht. Conform draaiboek Hoog Polder- en Boezemwater

Wateroverlast, zaterdag

- In alarmfase 1, vooral wateroverlast in de Zijpe en Egmondermeer;
- noodpompen ingezet, gemalen op volle capaciteit, waterbergingen ingezet;
- Meldingen komen binnen bij A2 en direct bij gebiedsbeheer;
- Woordvoerder veld in met media, communicatie via liveblog en social media kanalen;
- Grote brand bij grasdroger Abbekerk;
- Veiligheidsinspecties Grote Sloot en Maalwater;
- Zandzakken en kleikist Maalwater.

Werking van Waterbergingen

- Functioneren van de waterbergingen

- 28 waterbergingen in de meest getroffen gebieden

- 14 stuks: automatisch gefunctioneerd

- 10 stuks: gefunctioneerd na handmatig ingrijpen

- 4 stuks: niet of nauwelijks gefunctioneerd:

- Door onvoldoende aanvoer vanuit de polder naar de berging (Kruiszwijn, Groene Driehoek)
- Doordat de automatisering niet goed heeft gewerkt (Zijpermolen, Saenegheest)

Wateroverlast zondag

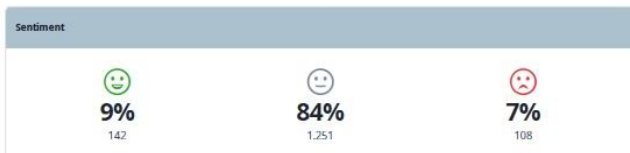
- Zaterdag op zondag veel regen, peilen terug op niveau van zaterdagochtend
- Veel emotie en onrust, communicatie opgeschaald naar fase 2 , conform draaiboek Crisiscommunicatie
- Zondagavond uitvraag gedaan bij andere waterschappen om noodpompen mochten andere locaties in de knel komen.
- A2 overspoeld, KCC bijgeschakeld om achterstanden weg te werken
- 3di Bresberekening Maalwater

Wateroverlast maandag

- Boezem op zomerpeil;
- Plan herinzet noodbemaling;
- Egmondermeer bleef hoog peil (15cm onder maalstop)
- Dinsdagochtend afgeschaald naar beheerfase, communicatie nog actief

Crisiscommunicatie

Woordvoering in het veld: direct media te woord gestaan, feitelijke informatie geven over de situatie;

Gebruik Social Media kanalen: twitter, facebook maar ook ons liveblog;

Opschaling communicatie op zondag: verslechtering peilen door continue regenval, emotie in de omgeving over blijvende overlast en bereikbaarheid van HHNK, (negatieve) beeldvorming;

Beeldvorming en eigen verhaal

NH Nieuws: 8
NHD: 8
ANP: 3
NOS: 3
Hart van NL: 2
Dagblad Trouw: 1
Agraaf: 1
H2O: 1
Noordkop Centraal: 1
Duinstreek Centraal: 1
Nieuwsblad IJmuiden: 1

Daarnaast zijn er nog door Waterforum, NOS en NHD artikelen zonder wederhoor.

“Deze overlast neemt al vijftien jaar toe, het wordt steeds erger

De gewassen verzuipen, en dat zal vaker gebeuren

WOLKBREUK Waterschap krijgt gigantische bak water niet zomaar weggewerkt
'Ik heb de sloten nog nooit zó vol gezien'

De enorme plaatselijke stortbui van afgelopen weekend baren ook Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HNK) ernstige zorgen. „Z'n geografische hoeveelheid water ineens kunnen we niet opvangen en pompen“

De 'oudjes' doen het nog opperbest

Martijn Gijbertsen

Heughebaard ■ Het is 'hoog uitzonderlijk' dat er binnen een uur meer dan honderd milliliter regen valt, zoals in de omgeving van Egmond is gebeurd.

Dat stelt het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HNK) bij monde van woordvoerder Jorrit Vlot. „Statistisch gezien komt zo iets volgens het KNMI op dezelfde plek eens in de duizend jaar voor. Dus dat sprake is van buitengewone overmacht situatie is duidelijk.

Heop is ons watersysteem simpelweg niet ingericht, ook al hadden we meer gedaan dan we kunnen.“

Kritiek

Het waterschap krijgt van verschillende kanten, met name uit de agrarische hoek, kritiek. Dat er te laat is opgetreden en er meer gedaan had moeten worden om de extreme wateroverlast te bestrijden. Dat is vanwege de uitzonderlijke situatie volgens Vlot 'siet al tijd helemaal terecht'.

De situatie in de Zipe is intussen onder controle, rond Egmond kost het naar verwachting nog enkele dagen voordat al het water uit het land is weggestroomd. „Het voordeel is dat het niet meer regent, dus we halen het verloren terrein in. Het is eigenlijk een klein wonder dat we het zo snel voor elkaar hebben.“

Tijdens de crisis hebben alle gemeenten op volle toeren gedraaid, zijn achttien noodpompen ingezet en zijn twaalf waterbergingen in gebruik genomen.

Verder hebben zo'n veertig agrariërs en loombedrijven plus tien poldermolens het waterschap de helpende hand toegestoken.

Waterpeil

„Deze clusterbuien zagen we pas twee tot drie uur van tevoren aankomen“, aldus Vlot. „Zelfs als we eerder waren begonnen met het verlagen van het waterpeil in de sloten en vaarten, zouden we nauwelijks hetzelfde resultaat hebben als nu.“

„Overigens hebben we de voor-

gaande twee tot drie weken de boel juist op wat hoger peil gebracht, omdat het heel droog was en agrariërs water nodig hadden om hun land te bemengelen. Als er dan te weinig beschikbaar zou zijn geweest, was het ook niet goed.“

→ Regio 3:

De karpers zwemmen rond het huis. De 'oudjes' doen het nog opperbest. Agrariërs eisen regie waterschap bij noodsituaties

- Kernboodschap;
- Woordvoering, empathie en feitelijke informatie;
- Social Media & Liveblog met informatie;
- Sinds dinsdag 22 juni begint het beeld langzaam te kantelen.

- Vervolg: eigen verhaal, maar altijd met empathie

Huidige situatie

- Op dit moment een watersysteem dat op orde is met nog veel nalevering uit de bodem komende week.
- De Zijpe is op streefpeil
- Rondom Egmond en Heiloo is nog steeds sprake van een peilverhoging
- Dijkje Maalwater situatie onder controle
- Uit omgeving veel kritiek op bereikbaarheid en coördinatie in het veld
- Met alle informatie bereiden wij ons voor op de evaluatie.